

HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI

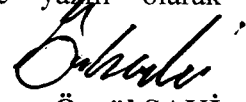
Sayı : 12943

Tarih : 25.07.2025

32071

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Milli Savunma Bakanı Yaşar GÜLER** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ıncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Özgül SAKİ

İstanbul Milletvekili

İsrail'in Filistin'e yönelik siyonist işgalinin iki yıla yakın süredir soykırım saldırısı boyutuna ulaştığı bilinmektedir. İsrail devleti, Filistin halkına yönelik uçak, tank, İHA, msket bombası ve ağır silahlarla saldırılarını sürdürmektedir. Pek çok uluslararası askeri sanayi şirketi, bu süreçte ürettiği silah ve teknolojileri Filistin halkı üzerinde test etmiş ve bu soykırımdan büyük kazançlar sağlamıştır. Bu şirketlerden bazıları olan LOCKHEED MARTIN, BAE SYSTEMS, LEONARDO, TKMS, GEAEROSPACE, ROLLS ROYCE POWER SYSTEMS, HONEYWELL, HP, LEUPOLD ve TELEDYNE şirketlerinin İstanbul'da düzenlenen IDEF 2025 Uluslararası Savunma Sanayii Fuarı'na katıldığı ve kamu kurumlarının desteğiyle ürünlerini pazarlama fırsatı bulduğu basına yansımıştır. Söz konusu fuar olan IDEF 2025 17'nci Uluslararası Savunma Sanayii Fuarının, Millî Savunma Bakanlığı ev sahipliğinde, Cumhurbaşkanlığı Savunma Sanayii Başkanlığı destekleriyle, Türk Silahlı Kuvvetlerini Güçlendirme Vakfı yönetim ve sorumluluğunda, KFA Fuarcılık A.Ş. organizatörlüğünde 22-27 Temmuz 2025 tarihleri arasında İstanbul Fuar Merkezi'nde icra edildiği açık kaynak araştırmasıyla görülmektedir.

Söz konusu şirketlerin soykırıma ortak olan faaliyetleri şöyledir: **LEONARDO UK**, İsrail'in M-346 uçağına destek sağlamak ve F-35 için lazer hedefleme sistemleri üretmektedir. İsrail Donanması'na ait savaş gemilerine OTO Melara topları tedarik etmektedir. Bu gemiler, Gazze ablukasında aktif rol oynamaktadır. **LOCKHEED MARTIN**, İsrail'e F-16, F-35, saldırı helikopterleri ve füzeler sağlamaktadır. İsrail, 2018'den beri F-35I uçaklarıyla Gazze'de saldırılar düzenlemektedir. **BAE SYSTEMS**, İsrail'e savaş uçağı bileşenleri, mühimmat ve zırhlı araçlar tedarik etmektedir. F-35'in kuyruk kısmını Lockheed ve Northrop Grumman ile birlikte üretmektedir. İsrail'e, F-16 için füze sistemleri ve Gazze'de yoğun kullanılan M109 obüsleri sağlamaktadır. Ayrıca Rafael ile birlikte, Gazze ablukasında kullanılan MK-38 Typhoon silah sistemi geliştirmiştir. **HP**, Gazze ablukasında İsrail Donanması'na yazılım desteği vermekte, İsrail polisinin veri merkezlerini işletmektedir. Doğu Kudüs'te Filistinlilere yönelik ayrımcı sistemlerin dijital altyapısını HP sağlamaktadır. HP'nin biyometrik veri toplama sistemleri, Batı Şeria'daki kontrol noktalarında kullanılarak Filistinlilerin hareket özgürlüğünü kısıtlamaktadır. BM raportörüne göre HP'nin faaliyetleri uluslararası hukuku ihlal etmektedir. **GEAEROSPACE**, İsrail'in F-15, F-16, Apache helikopterleri ve savaş gemileri için motor üretmektedir. Ayrıca işgal altındaki Golan Tepeleri'ndeki yasa dışı yerleşimlere enerji yatırımı yapmıştır. **HONEYWELL**, Gazze'de kullanılan GBU-39 bombalarının

yönlendirme sistemlerini üretmekte, İsrail'in Lavi M-346 jetlerine motor sağlamaktadır. **LEUPOLD**, Gazze ve Batı Şeria'da sivillere karşı kullanılan Mark 6 keskin nişancı dürbünlerini tedarik etmiş, 2017'de 800 dürbün satmıştır. **TELEDYNE**, İsrail'e F-35 parçaları, füze filtreleri (HARPOON, AMRAAM, HELLFIRE), radar ve drone bileşenleri tedarik etmektedir. Teledyne FLIR, 2019'da İsrail ordusuna 14 milyon dolarlık termal dürbün satmıştır. **THYSSENKRUPP MARINE SYSTEMS (TKMS)**, İsrail'e nükleer kapasite iddiası taşıyan Dolphin sınıfı denizaltılar sağlamış, 2022'de üç Dakar sınıfı denizaltı için 3 milyar avroluk yeni anlaşma yapmıştır. **ROLLS ROYCE**, Merkava tankları ve Namer zırhlı araçları için MT-883 motorlarını, İsrail devriye botlarının çoğu için de motor sağlamaktadır.

Türkiye, taraf olduğu uluslararası sözleşmeler gereğince, savaş suçları, soykırım ve insanlığa karşı suçların önlenmesi ve bu suçlara ortak olmamakla yükümlüdür. 1948 Birleşmiş Milletler Soykırımın Önlenmesi ve Cezalandırılması Sözleşmesi, 1949 Cenevre Sözleşmeleri ve Ek Protokolleri, Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi ve Medeni ve Siyasi Haklara İlişkin Uluslararası Sözleşme ve BM Silah Ticareti Antlaşması (ATT) uyarınca, insan hakları ihlallerinde kullanılacağı bilinen silahların tedariki, satışı ve transferi, soykırıma doğrudan ya da dolaylı destek vermek yasaklanmıştır.

Bu bağlamda;

1. İsrail ordusuna silah, mühimmat ve askeri teknoloji sağlayan uluslararası şirketlerin IDEF 2025 fuarına katılımı hangi gerekçelerle kabul edilmiştir?
2. Filistin halkına yönelik soykırım saldırılarında doğrudan payı olan bu şirketlere fuar süresince sağlanan güvenlik ve tanıtım desteğinin kapsamı nedir? Bakanlığınız bu kurumlara destek sağlamış mıdır?
3. IDEF 2025 fuarının iptali ya da Filistin halkına yönelik soykırıma destek veren şirketlerin fuardan çıkarılması gündeme alınmış mıdır?
4. Bakanlığınız, Filistin halkının temel yaşam hakkını hiçe sayan bu şirketlere pazarlama desteği vermeye devam edecek midir? Bu şirketlerin Türkiye'deki faaliyetlerinin yasaklanması yönünde bir adım atılacak mıdır?
5. Lahey Grubu zirvesinde 12 ülkenin imzaladığı "İsrail'e askeri ambargo" kararına Türkiye taraf olmamıştır. İsrail'le askeri ilişkileri kesme kararının alınması düşünülmekte midir? Bu konuda uluslararası kamuoyunda atılan adımlar neden desteklenmemektedir?
6. Türkiye ve İsrail arasında 1996'da imzalandığı bilinen Savunma İş Birliği Anlaşması'na göre taraf ülkelerin savunma sanayilerinin ortak hareket etmesi, savunma sanayilerinde karşılıklı olarak teknoloji transferi, uzman eğitimi ve ortak silah üretimi gibi konularda işbirliği yapılması karara bağlanmış ve varılan mutabakat; hava, deniz, kara ve istihbarat işbirliğini içermiştir. İsrail ile istihbarat paylaşımı ve savunma alanındaki işbirliği anlaşmaları halen yürürlükte midir? Bu anlaşmaların feshi gündeme gelecek midir? Kürecik ve İncirlik başta olmak üzere Türkiye sınırları içerisindeki askeri üslerden İsrail'e istihbarat sağlanmakta mıdır?